

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudcem Mgr. Marianem Heresem ve věci

žalobkyně: **FlexiFin s.r.o.**, IČO 24305511
sídlem Čechyňská 419/14a, 602 00 Brno - Trnitá
zastoupená advokátem Mgr. Markem Indrou
sídlem Čechyňská 361/14, 602 00 Brno - Trnitá

proti
žalované:

██████████, narozená ██████████
bytem ██████████

pro 19 390,34 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 19 390,34 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- II. V části požadující zaplatit zákonný úrok z prodlení z částky 19 390,34 Kč od 7. 9. 2023 do zaplacení ve výši 15 % ročně, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, se žaloba zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 2 252 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám právního zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou došlou soudu dne 5. 8. 2024 domáhala na žalované zaplacení částky ve výši 19 390,34 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že žalobkyně se žalovanou uzavřela dne 7. 8. 2023 smlouvu o úvěru číslo 24216996, na jejímž základě poskytla žalované bezhotovostní úvěr ve výši až 22 800 Kč. Žalovaná se zavázala vrátit žalobkyni úvěr spolu s poplatkem za poskytnutí úvěru ve výši 5 700 Kč a dalšími poplatky za volitelné služby nejpozději do 6. 9. 2023. K uzavření smlouvy o úvěru došlo po řádném posouzení úvěryschopnosti žalované. Žalovaná uhradila pouze částku 3 409,66 Kč. Žalovaná částka se skládá z jistiny ve výši 19 390,34 Kč. Žalobkyně se dále domáhala uhradit úrok z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 19 390,34 Kč od 7. 9. 2023 do zaplacení.
2. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila a po celé řízení zůstala zcela pasivní.
3. Vzhledem k tomu, že v dané věci lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů, soud v souladu s § 115a, zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“), rozhodl ve věci samé bez nařízení jednání, když žalobkyně s tímto postupem souhlasila a žalovaná se na výzvu soudu podle § 101 odst. 4 o. s. ř. ve stanovené lhůtě nevyjádřila, proto soud předpokládá, že proti rozhodnutí bez nařízení jednání nemá námitek.
4. Z předložených listinných důkazů soud zjistil následující skutkový stav:
5. Ze smlouvy o spotřebitelském úvěru s postupným splácením ze dne 7. 8. 2023, soud zjistil, že na základě smlouvy poskytla žalobkyně žalované úvěrový rámec do výše až 22 800 Kč. Žalovaná se zavázala úvěr vrátit spolu s poplatkem za poskytnutí úvěru ve výši 5 700 Kč a poplatky za volitelné služby v celkové výši 194 Kč. Splatnost úvěru byla stanovena ke dni 6. 9. 2023.
6. Z přehledu bankovních transakcí vyplacených spotřebiteli vyplývá, že byla dne 7. 8. 2023 z účtu žalobkyně na účet č. [REDACTED] poukázána částka 22 800 Kč.
7. Zpráva Air Bank, a.s., prokazuje, že majitelem účtu č. [REDACTED] byla v době poskytnutí úvěru žalobkyní žalovaná.
8. Kopie občanského průkazu žalované prokazuje pouze to, že jí žalobkyně disponuje.
9. Z výpisu o posouzení úvěryschopnosti vyplývá, že žalovaná v době žádosti o poskytnutí úvěru uvedla čistý měsíční příjem ve výši 40 000 Kč. Na nákladech na bydlení hradila 4 000 Kč, na půjčkách 15 500 Kč a na ostatních zbytných výdajích 4 000 Kč, na zbytných výdajích pak 1 500 Kč. Výše žalobkyní ověřeného čistého měsíčního příjmu žalované činila 37 157 Kč.
10. Z předložené listiny „identifikované příjmy“ soud zjistil, že na čísle účtu shodném s tím, na který žalobkyně poslala peníze dle úvěrové smlouvy, jsou uvedeny pouze příjmy, nikoliv rovněž i výdaje. Z této listiny lze doložit pouze příjmy žalované za období od května 2022 do května 2023.
11. Z předložené předžalobní výzvy ze dne 31. 5. 2024 a předloženého podacího lístku vyplývá, že žalovaná byla před podáním žaloby vyzvána k úhradě dlužné částky.
12. Žalobkyně nepředložila soudu žádné listiny, které by dokládaly zkoumání úvěryschopnosti žalované při uzavření úvěrové smlouvy, zejména pak ty, které by ověřovaly její tvrzení o pravidelných měsíčních výdajích.
13. Na právní posouzení věci soud aplikoval zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o.z.“), neboť ke vzniku právních vztahů mezi účastníky došlo již za jeho účinnosti (po 1. 1. 2014).
14. Dle § 580 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), neplatné je právní jednání, které se přičí dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bohuslava Vimrová.

15. Dle § 588 o.z. soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně přiči dobrým mravům, anebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. To platí i v případě, že právní jednání zavazuje k plnění od počátku nemožnému.
16. Dle § 1970 o.z. po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením; neujedná-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená.
17. Dle § 2395 o.z. smlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.
18. Dle § 2991 o.z. kdo se na úkor jiného bez spravedlivého důvodu obohatí, musí ochuzenému vydat, oč se obohatil. Bezdůvodně se obohatí zvláště ten, kdo získá majetkový prospěch plněním bez právního důvodu, plněním z právního důvodu, který odpadl, protiprávním užitím cizí hodnoty nebo tím, že za něho bylo plněno, co měl po právu plnit sám.
19. Dle § 2993 o.z. plnila-li strana, aniž tu byl platný závazek, má právo na vrácení toho, co plnila. Plnily-li obě strany, může každá ze stran požadovat, aby jí druhá strana vydala, co získala; právo druhé strany namítnout vzájemné plnění tím není dotčeno. To platí i v případě, byl-li závazek zrušen.
20. Dle § 2 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, spotřebitelským úvěrem je odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.
21. Dle § 86 odst. 1 zák. č. 257/2016 Sb., platí, že poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
22. Dle § 86 odst. 2 zák. č. 257/2016 Sb. platí, že poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Hodnotu majetku přitom zohledňuje tehdy, jestliže ze smlouvy o spotřebitelském úvěru vyplývá, že spotřebitelský úvěr má být částečně nebo úplně splacen výnosem z prodeje majetku spotřebitele, nikoli pravidelnými splátkami, nebo jestliže z finanční situace spotřebitele vyplývá, že bude schopen splácet spotřebitelský úvěr bez ohledu na své příjmy.
23. Dle § 87 odst. 1 věta první a třetí a odst. 2 zák. č. 257/2016 Sb., poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná. Spotřebitel je povinen vrátit poskytnutou jistinu spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možnostem. Je-li spor o to, jaká je doba odpovídající možnostem spotřebitele podle odstavce 1, určí tuto dobu na návrh některé ze smluvních stran soud podle možností spotřebitele a v zájmu spravedlivého uspořádání práv a povinností smluvních stran s přihlédnutím k příjmu spotřebitele a jeho celkovým sociálním a majetkovým poměrům.
24. Soud má na základě provedeného dokazování, kdy na zjištěný skutkový stav aplikoval výše uvedenou právní úpravu, za prokázané, že žalobkyně se žalovanou jako spotřebitelem uzavřela smlouvu o úvěru, na jejímž základě žalobkyně poskytla žalované úvěr 4 000 Kč. Žalovaná částku Shodu s prvopisem potvrzuje Bohuslava Vimrová.

převzala a zavázala se ji uhradit spolu s poplatkem za poskytnutí úvěru ve výši 1 160 Kč a poplatky za volitelné služby v celkové výši 194 Kč v jedné splátce nejpozději do 2. 10. 2021. Žalovaná na úvěr ničeho neuhradila.

25. Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 5. 3. 2020 ve věci sp. zn. C-679/18 zaujal stanovisko, že články 8 a 23 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. 4. 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS musí být vykládány v tom smyslu, že vnitrostátnímu soudu ukládají, aby z úřední povinnosti zkoumal, zda došlo k porušení předsmuvní povinnosti věřitele stanovené v článku 8 této směrnice, tj. povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a vyvodil důsledky, které z porušení této povinnosti vyplývají ve vnitrostátním právu, za podmínky, že sankce splňují požadavky tohoto článku 23. Články 8 a 23 směrnice 2008/48 musí být rovněž vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní úpravě, podle níž se sankce za porušení předsmuvní povinnosti věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele, tj. neplatnost úvěrové smlouvy ve spojení s povinností tohoto spotřebitele vrátit věřiteli poskytnutou jistinu v době přiměřené jeho možnostem, uplatní pouze za podmínky, že spotřebitel tuto neplatnost namítne, a to v tříleté promlčecí době.
26. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 2178/2018, ze dne 25. 7. 2018 věřitel nedostojí povinnosti postupovat s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr podle § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka. Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích.
27. Byť shora uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu odkazuje na starý zákon o spotřebitelském úvěru, tak soud je toho názoru, že není sebemenší důvod nepostupovat obdobně i podle nového zákona o spotřebitelském úvěru.
28. Povinnost posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří téměř spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve.
29. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalovaná nemusela neplatnost smlouvy o úvěru namítat, naopak soud byl povinen k ní přihlídnout z úřední povinnosti. Podstatné je, že úvěruschopnost nebyla žalobkyní řádně posouzena před poskytnutím úvěru žalované. Žalobkyně se v žalobě u posouzení úvěruschopnosti žalované omezila na sdělení, že u žalované provedla lustraci databází CEE, ISIR, registru neplatných dokladů MVČR, registru TelcoScore, registru hledaných osob PČR, registru politicky aktivních osob, KN ČR, registru „sankční seznamy“ a vycházela z údajů sdělených žalovanou v žádosti o poskytnutí úvěru. Žalobkyně, ačkoliv byla soudem vyzvána nepředložila soudu žádný důkaz o tom, že se žalobkyně skutečně zabývala řádným zjišťováním majetkových poměrů žalované včetně jejích výdajů, neboť soudu nedoložila žádné doklady o výdajích žalované. Posouzení úvěruschopnosti žalované tak dle soudu s ohledem

na zjištěné okolnosti nebylo provedeno, v souladu se shora citovaným ustanovením zákona o spotřebitelském úvěru ani s uvedenou judikaturou, s odbornou péčí.

30. Vzhledem k tomu, že se žalobkyni předloženými listinnými důkazy podařilo částečně prokázat tvrzení obsažená v žalobě týkající se jistiny a tato jsou zcela v souladu s právní úpravou, vyhověl soud podané žalobě v částce 19 390,34 Kč z titulu bezdůvodného obohacení na straně žalované (viz výrok I).
31. Dle rozsudku NS ČR ze dne 20. 4. 2022, sp.zn. 33 Cdo 3675/2021 ustanovení § 87 zákona o spotřebitelském úvěru lze označit za speciální k obecné úpravě vydání bezdůvodného obohacení a upravuje soukromoprávní sankci poskytovatelů „lichvářských“ úvěrů spočívající v tom, že poskytovatel úvěru má nárok toliko na nesplacenou jistinu úvěru bez dalších smluvených úroků a poplatků, nadto v nové době splatnosti (buď mezi účastníky dohodnuté anebo soudem určené), která neodvisí od výzvy věřitele k plnění, nýbrž od možností dlužníka (spotřebitele). S ohledem na skutečnost, že žalovaná neuvedla žádná tvrzení, ze kterých by soud mohl stanovit míru možných splátek vymáhané pohledávky, určil dobu splatnosti od právní moci tohoto rozhodnutí v souladu s ustanovením § 160 o.s.ř., jako třídní. S ohledem na novou dobu splatnosti určenou soudem, se nemohla žalovaná dostat do prodlení, proto soud nepřiznal zákonný úrok z prodlení z této částky ve výši dle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., neboť v řízení nevyšly najevo žádné skutečnosti, z nichž by byl zřejmý okamžik vzniku prodlení žalované s úhradou dlužné částky (viz výrok II).
32. O náhradě nákladů řízení (výrok III) soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o. s. ř., dle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, proto jí soud přiznal právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva v plné výši. Jelikož řízení bylo zahájeno návrhem podaným na ustáleném vzoru uplatněném opakovaně žalobkyní v obdobných věcech, kdy se jednotlivé žaloby liší pouze označením žalovaných, číslem smlouvy a údaji o výši dluhu, byly náklady řízení stanoveny dle § 14b vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Náklady žalobkyně tvoří odměna za zastupování za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, předžalobní výzva) 3 x 300 Kč, tj. celkem 900 Kč, náhrada hotových výdajů za 3 úkony právní služby po 100 Kč dle § 14b odst. 5 písm. a) advokátního tarifu, tj. 300 Kč, náhrada za daň z přidané hodnoty ve výši 252 Kč a zaplacený soudní poplatek ve výši 800 Kč, tj. celkem 2 252 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaná povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobkyně domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Most 16. prosince 2024

Mgr. Marian Heres v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Bohuslava Vimrová.

Toto rozhodnutí nabylo ve výroku I. právní moci dne 18.02.2025 a je vykonatelné dne 22.02.2025, ve výroku II. právní moci dne 18.02.2025, ve výroku III. právní moci dne 18.02.2025 a je vykonatelné dne 22.02.2025. Připojení doložky provedla Bohuslava Vimrová dne 06.03.2025.